

Posudek na diplomovou práci

Posudek vedoucího diplomové práce

„Vybrané koncepce kriminálního myšlení u pachatelů trestné činnosti,“

kterou předkládá

Petra Faridová

Autorka vychází ze svých pracovních zkušeností z Institutu pro kriminologii a sociální prevenci a v rámci své vlastní odborné činnosti, vč. předkládané diplomové práce velmi zdařile uplatňuje právě kriminologické paradigma. Vzhledem k relativní novosti konceptu kriminálního myšlení v České republice se autorka nemohla ve své práci odkazovat na již zpracované publikace a studie z našeho prostředí a podrobnější osvětlení zázemí konceptu bylo také na ní.

Autorka postupuje od vymezení konceptu kriminálního myšlení, přibližuje jeho návaznost na další psychologické teorie, vztahuje jej k vlastnostem osobnosti a poruchám osobnosti. Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že autorka téma kognitivních distorzí neprezentuje černobíle, nýbrž s porozuměním, zejména tam, kde je navázáno na ego-obranné mechanismy. Dále se detailněji zaměřuje na metody měření kriminálního myšlení a zejména na metodu PICTS (Psychological Inventory of Criminal Thinking Styles), seznamuje s jejím teoretickým zázemím, vývojem, jednotlivými škálami, interpretačním procesem a použitím. Uveden je i přehled dalších metod zaměřených na kriminální myšlení. Ve třetí kapitole se věnuje také charakteristikám dvou skupin pachatelů trestné činnosti (pachatelů loupeže a vloupání). Z nich se rekrutovali respondenti vlastní studie.

Výzkumný záměr – hlubší porozumění kriminálnímu myšlení – autorka vymezuje v několika cílech vlastní empirické práce. Informace vztahující se k empirickému šetření jsou adekvátně strukturovány, zvláštní důraz je kladen na popis organizace sběru dat, který je u populace odsouzených vždy komplikovaným úkolem, jehož nároky nemusejí být psychologům z jiných oblastí známy. Podrobně charakterizuje výzkumný vzorek, který čítal 202 respondentů. Výsledky jsou doplněny kazuistikami. Ty dokládají a ilustrují různé typy kriminálního myšlení a jejich reflexi v rámci metody PICTS, doplněné o návrh na směřování intervence.

Petra Faridová v rámci své diplomové práce prokázala výbornou schopnost práce s literárními prameny, podává zasvěcený a erudovaný výklad vybraných fenoménů. Je patrná autorčina schopnost porozumění a reflexe specifických souvislostí tématu. Výzkumný projekt je náročný hned z několika hledisek. Jednak v rámci procesu sběru dat s ohledem na složitou dostupnost vězeňské populace. Dále z hlediska komplexnosti teoretického modelu a nástroje PICTS, který je využíván. Autorka přispěla vlastním empirickým šetřením k standardizaci nástroje v České republice, splnila dle mého názoru vrchovatou měrou i další cíle, jež si v rámci

své práce vytkla. Práce vyniká nejen rozsahem, ale i pečlivostí zpracování a úrovní porozumění a prezentace zvolené problematiky.

Na závěr otázka: Jak by bylo možné začlenit poznatky o kriminálním myšlení do práce s odsouzenými ve výkonu trestu odnětí svobody?

Petra Faridová předložila práci, která splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze a navrhuji hodnocení: výborně.

Praha 29. 8. 2014

PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.